

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 1-12-2022

Αρ. πρωτ.: 1350/338114

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 743/8-11-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κ. Βελόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με τις πρώτες αναφορές που έγιναν από στις αρχές του φθινοπώρου προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων από καστανοπαραγωγούς της χώρας για το ζήτημα της φαιάς σήψης καστανιάς, η ηγεσία του Υπουργείου μας απευθύνθηκε στον κατεξοχήν αρμόδιο φορέα, το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, από το οποίο ζητήθηκε η μελέτη της ασθένειας και η κατάθεση πρότασης ως προς τον τρόπο αντιμετώπισής της.

Σύμφωνα με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ), η φαιά σήψη της καστανιάς είναι μια αναδυόμενη μυκητολογική ασθένεια που τα τελευταία χρόνια προκαλεί σοβαρές ζημιές στην παραγωγή του καστανίου διεθνώς, συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας.

Η ασθένεια αποδίδεται διεθνώς στο μύκητα *Gnomoniopsis smithogilvyi*, ο οποίος είναι ενδοφυτικός δηλ. ο μύκητας υπάρχει μέσα στο δένδρο χωρίς όμως να προκαλεί ασθένεια. Η τυχόν καταπόνηση όμως των δένδρων από άλλα αίτια (π.χ. εντομολογικές προσβολές, δυσμενείς κλιματολογικές και εδαφικές συνθήκες, κλπ) είναι πιθανόν να δίνει το έναυσμα στο μύκητα ώστε από ενδοφυτικός να γίνεται παθογόνος και να προσβάλει τα δένδρα της καστανιάς.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η ασθένεια συνήθως εμφανίζεται με μεγαλύτερη ένταση σε περιοχές όπου υπάρχει η σφήκα της καστανιάς (*Dryocosmus kuriphilus*). Αποτελέσματα μελετών έχουν δείξει ότι η τυχόν διαφοροποίηση που έχει παρατηρηθεί μεταξύ των ποικιλιών καστανιάς ως προς την ανθεκτικότητά τους στις μολύνσεις από τον παραπάνω μύκητα είναι έμμεση και οφείλεται σε διαφορετική αντίδραση των δένδρων στην προσβολή από την σφήκα της καστανιάς. Μελέτες έχουν επίσης δείξει ότι η ασθένεια δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με χημικά μέσα λόγω της ενδοφυτικής φύσης του μύκητα *G. smithogilvyi*.

Ως εκ τούτου, τα μέτρα για την αντιμετώπιση της ασθένειας θα πρέπει να εντάσσονται σε μια στρατηγική ολοκληρωμένης διαχείρισης εκείνων των παραγόντων (βιοτικών και αβιοτικών) που συμβάλλουν στην εμφάνιση και εξάπλωση της ασθένειας σε μια περιοχή.

Το ΜΦΙ διαθέτει την κατάλληλη τεχνογνωσία, τις εργαστηριακές υποδομές και το εξειδικευμένο ερευνητικό και επιστημονικό προσωπικό για να συμβάλει, στην ενδελεχή μελέτη της επιδημιολογίας της ασθένειας στο πεδίο, συμπεριλαμβανομένων των βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων που ευνοούν την εμφάνιση και εξάπλωσή της σε μια περιοχή καθώς και στην ανάπτυξη στρατηγικών αποτελεσματικής διαχείρισης της ασθένειας με στόχο τη βιωσιμότητα της καλλιέργειας της καστανιάς στη χώρα μας, τη βελτίωση της ποιότητας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του προϊόντος, στην εξασφάλιση του εισοδήματος των καστανοπαραγωγών

και στην εν γένει μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της φαιάς σήψης της καστανιάς στην οικονομία της χώρας.

Περαιτέρω σημειώνουμε ότι, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προωθεί την άσκηση πολιτικής στον τομέα των οπωροκηπευτικών, συμπεριλαμβανομένου και του κάστανου, μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών, όπου μέσω Επιχειρησιακών προγραμμάτων υλοποιούνται δράσεις βελτίωσης της παραγωγής και της εμπορίας των οπωροκηπευτικών, όπως και περιβαλλοντικές δράσεις (ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιέργειας, καταπολέμηση ασθενειών με φιλοπεριβαλλοντικά μέσα κ.λπ.).

Μάλιστα, στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ 2023-2027 και του Στρατηγικού Σχεδίου που θα υλοποιηθεί, μέσα στα Επιχειρησιακά Προγράμματα (τομεακές παρεμβάσεις) των Οργανώσεων Παραγωγών θα περιλαμβάνονται σε ποσοστό 2% δράσεις που έχουν στόχο «την έρευνα περί των βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξή τους, συμπεριλαμβανομένων της ανθεκτικότητας έναντι των επιβλαβών οργανισμών και των ζωνόσων και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, των καινοτόμων πρακτικών και των τεχνικών παραγωγής που ενισχύουν την οικονομική ανταγωνιστικότητα και δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη αγορών».

Επιπρόσθετα αναφέρουμε ότι, η Κυβέρνηση δίνει ουσιαστικά κίνητρα για ένταξη των αγροτών σε συνεργατικά σχήματα, με μέτρα όπως η μείωση του φόρου των μετεχόντων σε αυτά κατά 50%, αλλά και η ένταξη των Οργανώσεων στους δικαιούχους του νέου Αναπτυξιακού Νόμου.

Όσον αφορά στην στήριξη του εισοδήματος των καστανοπαραγωγών, αναφέρουμε ότι έχει ήδη σταλεί προς το Υπουργείο Οικονομικών για έγκριση, αίτημα για την ενίσχυση των καστανοπαραγωγών της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας, ενώ έχουμε αιτήματα και από άλλες περιοχές. Σε κάθε περίπτωση, η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διερευνούν διαρκώς δυνατότητες και μορφές ενίσχυσης των αγροτών, παρακολουθώντας την εξέλιξη των αναγκών και πάντα μέσα στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας.

Σχετικά με την έγκριση νέων σκευασμάτων με διαδικασίες πέραν των κανονικών εγκρίσεων, σύμφωνα με την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, Τμήμα Προστασίας Φυτών), αναφέρεται ότι το άρθρο 53, όπως και το άρθρο 51, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 αποτελούν τη νομική βάση, σύμφωνα με την οποία οι ενδιαφερόμενοι φορείς (Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών, ακόμη και μεμονωμένοι αγρότες) μπορούν να αιτηθούν τη χορήγηση αδειών φυτοπροστατευτικών προϊόντων για περιορισμένη και ελεγχόμενη χρήση (άρθρο 53) ή τη διεύρυνση υφιστάμενων αδειών (άρθρο 51) για την αντιμετώπιση της μυκητολογικής ασθένειας με την ονομασία «Φαιά σήψη του κάστανου» (*Gnomoniopsis smithogilvyi*). Μοναδική απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση των αδειών ως ανωτέρω είναι η απόδειξη ότι τα παραγόμενα κάστανα, στα οποία θα γίνει εφαρμογή των σκευασμάτων, δεν θα φέρουν υπολείμματα φυτοφαρμάκων υψηλότερα από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια (MRLs), δηλαδή η απόδειξη της ασφάλειας του καταναλωτή από την κατανάλωση των κάστανων που θα παραχθούν. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν από τη νομοθεσία τη δυνατότητα να ζητήσουν τη βοήθεια των εταιρειών-παραγωγών σκευασμάτων, οι οποίες μπορούν να συνεπικουρήσουν στα αιτήματα, παρέχοντας στους ενδιαφερόμενους στοιχεία και μελέτες. Οι τυχόν εγκρίσεις σε άλλες χώρες μπορούν να ληφθούν υπόψη (ιδίως από χώρες της ΕΕ), αλλά δεν δεσμεύουν τη χώρα μας.

Σκευάσματα με δραστικές ουσίες: *Bacillus amyloliquefaciens* (former *subtilis*) QST 7, *Bacillus amyloliquefaciens* strain FZB24, Potassium phosphonates (formerly potassium phosphite), *Trichoderma atroviride* strain SC1, pyraclostrobin, είναι ήδη εγκεκριμένα στην καστανιά ως Ήσσοнос Σημασίας Χρήσεις (ΧΗΣ) (άρθρο 51) για την αντιμετώπιση άλλων μυκητολογικών ασθενειών, ενώ διεύρυνση των υφιστάμενων εγκρίσεων και για το παθογόνο *Gnomoniopsis smithogilvyi* μπορεί να γίνει σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παραπάνω παράγραφο.

Για την αντιμετώπιση της Φαιάς σήψης του κάστανου (*Gnomoniopsis smithogilnyi*) έχει λάβει πρόσφατα έγκριση στην καστανιά φυτοπροστατευτικό προϊόν (μυκητοκτόνο) ως Χρήση Ήσσονος Σημασίας (ΧΗΣ) για έως τρεις εφαρμογές από την άνθηση μέχρι την ωρίμανση των καρπών, με μεσοδιάστημα 7 έως 14 ημέρες [αριθ. 4403/123521/17-6-2022 (ΑΔΑ: ΩΖ7Ξ4653ΠΓ-ΘΣΑ) απόφαση]. Σύμφωνα με την έγκριση, ως ΧΗΣ, δεν έχει τεκμηριωθεί η αποτελεσματικότητα και δεν έχει γίνει έλεγχος για ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις στην καλλιέργεια (φυτοτοξικότητα) από τη χρήση του σκευάσματος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο